Oncomorphology.

Lecture-2. Tumor epidemiology

Lecturer: Avazbek Mamataliyev Ro'zuvaevich., Docent, Candidatus Medicinae

Nazorat savollari

Assignment

1. A'zo funksiyasini buzilishi sindromi tushuntiring?

2. Paraneoplastik sindrom ko'rinishlari?

3. O'sma kaxeksiyasi klinikasini aytib bering?

4. O'smalarni uchrashi va o'limi bo'yicha klasifikassiyasini aytib bering?

5. O'sma kasalliklarida ovqatlanish ratsionini tushuntiring?

Javoblar:

***1.* A'zo funksiyasini buzilishi sindromi tushuntiring?**

hiqildoq rakida ovozni buzilishi, to'g'ri ichak rakida defekasiyani buzilishi, me'da o'smalarida ko'ng'il aynishi, qusish kuzatilishi.

***2.* Paraneoplastik sindrom ko'rinishlari?**

- ✓ Endokrinopatiyalar
- ✓ Giperkalsiemiya
- ✓ Miasteniya, markaziy va periferik nerv sistemasi faoliyatini buzilishlari
- ✓ Dermatologik buzilishlar
- ✓ Suyak va bo'g'imlarni shikastlanishlari
- ✓ Trombozlar, anemiya, leykemoid reaksiya

***3.* O'sma kaxeksiyasi klinikasini aytib bering?**

tana vaznini keskin kamayishi, holsizlik, ishtaxani yo'qligi, anemiya. Bemorlarni, kasal murdalari ko'rilganda – u juda ozib ketgan, terisi quruq, burishgan, qorni ichiga tortgan, ichki a'zorlarini xajmiy, og'irlik jixatidan kichiklashgan, o'ziga xos pigmentastiyalangan bo'ladi.

4. O'smalarni uchrashi va o'limi bo'yicha klasifikassiyasini aytib bering?

1. o'pka raki (2093876 ta og'rigan, undan 1761007 ta vafot etgan)

2. sut bezi raki 2088849 ta inson og'rigan, o'limi bo'yicha 5-o'rinda 626679 ta bo'lgan.

3. yo'g'on ichak raki 1849518 ta og'rigan, 880792 ta bemor vafot etgan

4. prostata bezini raki 1276106 ta og'rigan, o'limi bo'yicha sakkizinchi o'rinda bo'lgan.

5. me'da raki bo'lib, 1033701 ta og'rigan, 782685 ta bemor vafot etgan (o'limi bo'yicha uchinchi o'rinda),

6. jigar raklari bo'lib, 841080 ta inson og'rigan, shundan 781631 tasi vafot etgan (o'limi soni bo'yicha to'rtinchi o'rinda)

7. qizilo'ngach raklari (572034 ta)

8. bachadon bo'yni raki (569847 ta),

9. qalqonsimon bez raki (567233 ta)

10. siydik pufagi raki (549393 ta)

11. limfoma (509590 ta)

12. meda osti bezi raki (458918 ta)

13. qin raki 17600 ta xolat to'g'ri keladi

5. O'sma kasalliklarida ovqatlanish ratsionini tushuntiring?

Ko'krak bezi, yo'g'on ichak, prostata, oshqozon osti bezi va endometriy saratonining ko'payishi statistik jihatdan hayvon yog'lariga boy bo'lgan diyeta bilan bog'liq. Oshqozon va burun-halqum saratonnining yuqori darajasi tuzlangan baliqlarga boy parhez bilan bog'liq. Spirtli ichimliklarni iste'mol qilish ko'krak,

yo‘g‘on ichak va jigar o‘smalari bilan bog‘liq bo‘lib, oshqozon-ichak traktining o‘smalarida chekish bilan sinergetik ta’sir ko‘rsatadi.

Test savollari

1. Qizilo‘ngach raki epidemiologiyasiga xos?

A) Yassi xujayrali rak, bezli raka nisbatan ko‘p uchraydi

B) Ayollar erkaklarga nisbatan ko’prok og’riydi

C) 30-40 yoshda ko’prok uchraydi

D) O‘rta Osiyo axolisida ko’proq uchraydi

ANSWER: A

2. Yo‘g‘on ichakda ko‘p uchraydigan xavfli o‘smalar:

A) adenokarsinoma, yassi xujayrali rak, shilliq rak

B) limfosarkoma

C) angiosarkoma

D) Yassi xujayrali rak, sarkoma

ANSWER: A

3. Yaxshi sifatli o‘smalarni davolashda quyidagi davolash usullari asosiy:

A) xirurgik

B) Operatsiya ximioterapiya

C) ximioterapiya

D) Operatsiya nur terapiya

ANSWER: A

4. Xavfli o‘smalar ichida qaysinisi O‘zbekistonda 1 –o‘rinda.

A) Sut bezi raki

B) yo‘g‘on ichak raki

C) Qizilungach raki

D) Oshqozon raki

ANSWER: A

5. O’zbekistonda og`iz bo’shlig`i raki uchrash miqdorini ko`rsating

A) 100000 tadan 5 ta

B) 100000 tadan 9 ta

C) 100000 tadan 7 ta

D) 100000 tadan 6 ta

ANSWER: A

6. Bachadon tanasi saratonida kaysi morfologik forma ko‘p uchraydi.

A) adenokarsinoma

B) Yassixujayrali rak

C) yorug‘ xujayrali adenokarsinoma

D) bezli-yassixujayrali rak

ANSWER: A

7. Tuxumdonlar saratoni ko‘p uchraydigan shakli bu:

A) epitelial

B) noepitelialo‘smalar

C) germinogen

D) metastatik

ANSWER: A

8. Tug`ri ichak rakining boshlangich belgilari:

A) tenezmlar, yolg`on chaqiriqlar, ba`zan diareya, ichak bo`shashidan qo`niqmasli

B) tug`ri ichakda og`riq,chot orasida og`riq

C) Ich qotish, lentasimon axlat

D) tug`ri ichakda og`riq,axlatda qon aralash ajralmalar, yozilishining buzilishi

ANSWER: A

9. Teri rakining eng ko‘p rivojlanadigan qismlari

A) Yuz

B) Qo‘lpanjalari

C) Tovon

D) Gavda

ANSWER: A

10. Bemorda kekirish, bir necha kun avval yegan ovqatlarini qusish, teri elastikligini pasayishi, tana vazni kamayishi kuzatiladi. Bu belgilar o‘smani qaysi lokalizasiyasida kuzatiladi:

A) Me’da piloroantral qismida

B) Me’da tanasida

C) Kardial qismida

D) Kichik egriligida

ANSWER: A